33.3 Numerals¹

The ancient Greeks had a decimal system of numeration. The symbols that represented them were as diverse as the dialects of the language in ancient times. The following notation, which became a standard only in the second century BCE, uses letters of the alphabet to represent numbers, with a stroke to the right of each to indicate that it symbolizes a number. To the 24 letters of the alphabet were added three that had become obsolete when this system developed: ς stigma (= 6), $\frac{\varsigma}{\varsigma}$ koppa (=90), and $\frac{\varsigma}{\varsigma}$ sampi (=900.)

This notation is systematic but with some peculiarities:

- the first nine letters (with the interference of stigma ζ' for 6) represent the first nine numbers;
- after = 10, the letters representing the digits are added to:
- the same system is applied up to 89, but 7 koppa is added for 90;
- once again the same system continues for the hundreds, but for 900 $\frac{3}{2}$ sampi is used.
- after 1,000 a stroke under and to the left of each letter indicates that the number must be multipled by 1,000.

	SIGN	CARDINAL	ORDINAL	ADVERB
1	a'	είς, μία, ἕν one	πρῶτος first	ἄπαξ once
2	eta'	δύο two	δεύτεοος second	δίς twice
3	γ'	τρείς, τρία three	τρίτος third	τρίς thrice
4	8'	τέτταρες, τέτταρα (τέσσαρες,τέσσαρα)	τέταοτος, -η, -ον	τετράκις
5	ε'	πέντε	πέμπτος	πεντάκις
6	۶'	έζ	έκτος	έξάχις

¹ This is a reduced version of the <u>table</u> in Herbert W. Smyth, *A Greek Grammar for Colleges*.

7	ζ'	έπτ <i>ά</i>	έβδομος	έπτά χις
8	η'	ὀκτώ	ὄγδοος	οντάκις
9	ని'	έννέα	ἔνατος	ένάχις
10	<i>ı</i> '	δέκα	δέκατος, -η, -ον	δεκάκις
11	ıa'	ένδεκα	ένδέκατος	ένδεκάκις
12	ıβ'	δώδεκα	δωδέκατος	δωδεκάκις
13	$\iota\gamma'$	τοείς (τοία) καὶ δέκα (or τοεισκαίδεκα)	τοίτος καὶ δέκατος	τοεισκαιδεκάκις
14	ıδ'	τέτταρες (τέτταρα) καὶ δέκα	τέταοτος καὶ δέκατος	τετταφεσκαιδεκάκις
15	<i>ιε'</i>	πεντεκαίδεκα	πέμπτος καὶ δέκατος	πεντεκαιδεκάκις
16	ισ'	έκκαίδεκα 🕻 έξκαίδεκα	έκτος καὶ δέκατος	έκκαιδεκάκις
17	ıζ	έπτακαίδεκα	έβδομος καὶ δέκατος	έπτακαιδεκάκις
18	ıη'	όκτωκαίδεκα	ὄγδοος καὶ δέκατος	οντωκαιδεκάκις
19	<i>1</i> 9'	έννεακαίδεκα	ένατος καὶ δέκατος	έννεακαιδεκάκις
20	κ'	εἴχοσι (ν)	είκοστός, -ή, -όν	εἰκοσάκις
21	ка'	εἷς καὶ εἴκοσι (ν) or εἴκοσι (καὶ) εἷς	πρώτος καὶ εἰκοστός	εἰκοσάκις ἄπαξ
30	λ'	τριάκοντα	τριαχοστός	τριāκοντάκις
40	μ'	τετταράκοντα	τετταρακοστός	τετταρακοντάκις
50	ν'	πεντήκοντα	πεντηκοστός	πεντηκοντάκις

60	ξ'	έξήκοντα	έξημοστός	έξηκοντάκις
70	o'	έβδομήκοντα	έβδομηκοστός	έβδομηκοντάκις
80	π'	όγδοήκοντα	όγδοηκοστός	όγδοηκοντάκις
90	9	ένενήκοντα	ένενηκοστός	ένενηκοντάκις
100	e'	έκατόν	έκατοστός, -ή, -όν	έκατοντάκις
200	σ'	διāκόσιοι, -αι, -α	διāκοσιοστός	διāκοσιάκις
300	τ'	τοιαχόσιοι	τοι ~~α~~ χοσιοστός	τοιακοσιάκις
400	υ'	τετοαχόσιοι	τετοαχοσιοστός	τετοακοσιάκις
500	φ'	πενταχόσιοι	πενταχοσιοστός	πεντακοσιάκις
600	χ'	έξακόσιοι	έξαχοσιοστός	έξακοσιάκις
700	ψ'	έπτακόσιοι	έπταχοσιοστός	έπτακοσιάκις
800	ω'	όκτακόσιοι	οκτακοσιοστός	οκτακοσιάκις
900	9	ένακόσιοι	ένακοσιοστός	ένακοσιάκις
1,000	,a	χίλιοι, -αι, -α	χīλιοστός, -ή, -όν	χīλιάκις
2,000	$_{\iota}\beta$	δισχίλιοι	δισχτλιοστός	δισχīλιάκις
3,000	ιγ	τοισχίλιοι	τοισχīλιοστός	τοισχīλιάχις
10,000	ı,l	μύριοι, -αι, -α	μῦριοστός	μῦριάχις
20,000	μ	δισμύριοι	δισμῦριοστός	δισμῡοιάχις
100,000	, Q	δεκακισμύριοι	δεκακισμ $ar{ u}$ οιοστός	δεκακισμῡοιάκις

Above 10,000: δύο $μ\bar{\nu}$ ριάδες 20,000, etc., $μ\bar{\nu}$ ριάχις $μ\bar{\nu}$ ριοι, i.e. 10,000 x 10,000.

NOTES

- 1) For the numbers from 1 to 24 the letters, used in continuous succession, are frequently used to designate the books of the *Iliad* (A, B, Γ , etc.) and of the *Odyssey* (α , β , γ , etc.).
- 2) The cardinals from 1 to 4 are declined:

		one		two	three	four
Nom.	είζ	μía	έν	N. A. δύο	τρείς τρία	τέτταφες τέτταφα
Gen.	ένός	$\mu_{l}\hat{a_{\zeta}}$	ένός	G. D.δυοίν	$ auarrho_{oldsymbol{ec{\omega}} u}$	τεττ $lpha arrho \omega u$
Dat.	ຣ ິນ <i>ໂ</i>	μ ı $\hat{m{q}}$	ένί		τρισί(ν)	τέττα οσι(ν)
Acc.	ένα	μίαν	έν		τφεις τφία	τέτταφες τέτταφα

- 3) $\pi\varrho\tilde{\omega}\tau o\varsigma$ means the first among more than two, $\pi\varrho\acute{o}\tau\epsilon\varrho o\varsigma$ the first of two.
- 4) $\delta\acute{v}$ o may be used with the gen. and dat. pl., as $\delta\acute{v}$ o $\mu\nu\eta\nu\hat{\omega}$ v of two months. For "both" we find $\mathring{a}\mu\varphi\omega$, $\mathring{a}\mu\varphi\tilde{o}\imath\nu$ and $\mathring{a}\mu\varphi\acute{o}\tau\epsilon\varrho\sigma\imath$.